

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsministeren

Riksrevisjonen
Postboks 6835 St Olavs plass
0130 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
25/6109 - KMØ

Dato
20.11.2025

Statsrådens tilbakemelding på Riksrevisjonens undersøkelse av ressursbruk og effektivitet i PST

Jeg viser til Riksrevisjonens brev av 6. november 2025, hvor jeg blir bedt om å redegjøre for hvordan departementet vil følge opp Riksrevisjonens konklusjoner og anbefalinger i undersøkelsen av ressursbruk og effektivitet i Politiets sikkerhetstjeneste (PST), og eventuelt om departementet er uenig med Riksrevisjonen.

Jeg slutter meg i all hovedsak til Riksrevisjonens overordnede vurderinger og konklusjoner. Gitt utviklingen i trusselbildet i løpet av undersøkelsesperioden (2019-2024), er det flere forhold som peker i retning av at PSTs organisasjon og ressursbruk ikke har vært tilstrekkelig målrettet og effektiv til å kunne utføre sine oppgaver.

Videre merker jeg meg vurderingen om at det er sterkt kritikkverdig at Justis- og beredskapsdepartementet (JD) ikke har bidratt tilstrekkelig til at PST har nødvendige virkemidler til å fylle rollen som etterretnings- og sikkerhetstjeneste, gitt de senere års endring i trusselsituasjonen.

Innledningsvis er det viktig for meg å understreke at PST hver dag gjør en svært viktig jobb for å forebygge og etterforske aktiviteter og hendelser, og avverger alvorlige hendelser som truer nasjonens sikkerhet. Vi har flere eksempler på at PST i samarbeid med de øvrige etterretnings- og sikkerhetstjenestene våre og politiet har avverget alvorlige trusler i Norge.

Det er ingen tvil om at trusselbildet har endret seg og blitt mer komplekst i løpet av Riksrevisjonens undersøkelsesperiode, og at PSTs kapasitet til å gjennomføre sitt samfunnsoppdrag har blitt utfordret som følge av dette. Riksrevisjonen viser i sin

gjennomgang til at PST på flere områder har manglet tilstrekkelig med virkemidler for å løse sitt samfunnsoppdrag, men vurderer samtidig at produksjonen og effektiviteten i PST har gått vesentlig opp i undersøkelsesperioden. Dette samsvarer med slik jeg og regjeringen har lest situasjonen og er bakgrunnen for en rekke grep vi har tatt etter 2022.

JD har vært kjent med at endringene i trusselbildet etter Russlands fullskala invasjon av Ukraina har utfordret alle sider ved PSTs samfunnsoppdrag, direkte og indirekte. Invasjonen førte til en betydelig endring i den sikkerhetspolitiske situasjonen samtidig som terrortrusselen var like høy. Dette medførte et økt press på ressursene i hele organisasjonen. Budsjettrammene til PST ble betydelig styrket, men ble det også avdekket utfordringer med den interne styringen i PST. Dette tok departementet umiddelbart konsekvensene av og innførte allerede i 2022 en særskilt styringsdialog om oppfølgingen av økonomisituasjonen i PST. For å få ytterligere kunnskap om økonomi- og budsjettsituasjonen i PST ble det i 2023 besluttet å igangsette en særskilt områdegjennomgang.

Som det framgår av redegjørelsen under, er det iverksatt en rekke tiltak for å bedre situasjonen, både underveis i og etter Riksrevisjonens undersøkelsesperiode. Jeg mener at disse grepene samlet har hatt vesentlig effekt på PST sin evne til å løse samfunnsoppdraget. Vår forståelse av situasjonen og de grepene som er tatt samsvarer både med Riksrevisjonens funn og anbefalinger.

Tiltakene berører særlig budsjettrammer, økonomi- og etatsstyring, regelverksutvikling, teknologi, og samhandling. I det følgende vil jeg redegjøre for gjennomførte, igangsatte og planlagte tiltak innenfor disse hovedområdene.

Økte budsjettrammer

En sentral konklusjon i Riksrevisjonens undersøkelse er at selv om PST har fått noe økte ressurser i undersøkelsesperioden, har det ikke stått i forhold til et vesentlig forverret trusselbilde og radikalt økte oppgaver.

Regjeringen har gjennom hele regjeringsperioden sørget for at PST har fått økte budsjettrammer, både varig og midlertidig, i de årlige budsjettframleggelsene. Siden regjeringen tiltrådte i oktober 2021 har PSTs budsjett nominelt økt med 545 mill. kroner. Dette vil øke til 668 mill. kroner dersom forslaget for 2026 i Prop. 1 S (2025-2026) blir vedtatt. Dette utgjør en økning på 45 prosent siden 2021. Styrkingen skyldes utviklingen i trusselbildet og økt oppgavemengde. Det er i den sammenheng viktig at økning i budsjettrammer gjøres på en helhetlig og forsvarlig måte for å sikre mest mulig effektiv ressursbruk. I tillegg er det en forventning at PST styrer sin virksomhet på en effektiv måte og jobber med tiltak for å få mest mulig ut av sitt budsjett.

I februar 2022 gikk Russland til fullskala angrepskrig mot Ukraina. Det at Russland startet en krig i Europa ga en vesentlig endret sikkerhetssituasjon som påvirket og fortsetter å ha betydelige konsekvenser PSTs samfunnsoppdrag. PST fikk derfor flere bevilgningsøkninger for å kunne håndtere den endrede sikkerhetssituasjonen:

- I forbindelse med Prop. 78 S i 2022 fikk PST økt bevilgning på 23 mill. kroner til å avdekke sammensatte trusler og etterretningsaktivitet, spesielt i Nord-Norge. Bevilgningen var midlertidig. PST fikk samtidig økt bevilgning på 90 mill. kroner til investeringer. Investeringene vil gå over noen år, og deretter gå inn i ordinær drift. Midlene til det totale investeringsbehovet og driftsutgiftene knyttet til investeringene konsekvensjusteres i budsjettet hvert år.
- I forbindelse med nysalderingen 2022 fikk PST økt bevilgning på 43 mill. kroner til økt aktivitetsnivå som følge av forhøyet trusselsituasjon og økt reiseaktivitet. Bevilgningen var midlertidig.
- I budsjettet for 2023 fikk PST varig, økt bevilgning på 49,3 mill. kroner til å avdekke sammensatte trusler og etterretningsaktivitet, spesielt i Nord-Norge.
- I forbindelse med nysalderingen 2023 fikk PST 106 mill. kroner i økt bevilgning på grunn av et ekstraordinært høyt aktivitetsnivå i 2023. Bevilgningen var midlertidig.
- PST fikk varig, økt bevilgning på 72 mill. kroner i budsjettet for 2024. Av dette var 20 mill. kroner til å styrke kapasiteten til kontraterror og 52 mill. kroner til arbeidet med beskyttelse av myndighetspersoner.
- I forbindelse med RNB 2024 fikk PST økt bevilgning på 150 mill. kroner for å sikre at PST hadde de rammebetingelsene som er nødvendig for å løse sitt samfunnsoppdrag. Bevilgningen var midlertidig.
- I forbindelse med nysalderingen 2024 fikk PST økt bevilgning på 31 mill. kroner fordi aktivitetsnivået i virksomheten hadde vært høyt gjennom året på grunn av den sikkerhetspolitiske situasjonen og trusselnivået. Bevilgningen var midlertidig.
- I budsjettet for 2025 fikk PST varig, økt bevilgning på totalt 255 mill. kroner. Av dette var 25 mill. kroner til økt kontroll og tilstedeværelse av russiske fiskefartøy i nord og 230 mill. kroner til å styrke budsjettet.
- I forbindelse med RNB 2025 fikk PST økt bevilgning på 10 mill. kroner fordi aktivitetsnivået har vært høyt i virksomheten i 2025 på grunn av den sikkerhetspolitiske situasjonen og trusselnivået. Bevilgningen var midlertidig.
- I regjeringens forslag til budsjett for 2026 foreslås det å øke PSTs budsjett med 104 mill. kroner. Av disse foreslås 100 mill. kroner til å styrke PSTs budsjett, og 4 mill. kroner til å øke situasjonsforståelse når det gjelder sammensatte trusler gjennom -samarbeidet i Nasjonalt etterretnings- og sikkerhetssenter (NESS).

Økonomi- og etatsstyring

Riksrevisjonen konkluderer med at departementets styring av PST har vært svak og utydelig. I 2022 innførte departementet en særskilt styringsdialog som oppfølging av budsjettsituasjonen i PST, med månedlige etatsstyringsmøter og rapportering om utviklingsporteføljen. Fra 2023 ble mandatet for disse møtene utvidet til å omfatte økonomistyringen generelt. Hensikten med denne særskilte styringsdialogen har vært at PST skal ha god virksomhets- og økonomistyring og benytte sine midler mest mulig effektivt, inkl. å ferdigstille viktige utviklingsprosjekter, slik at samfunnsoppdraget kan løses best mulig innenfor tilgjengelig rammer.

JD har løpende dialog med PST om BMP¹-oppdraget, og vil fortsette arbeidet med å se på muligheter for å redusere PSTs utgifter, i tett dialog med andre relevante aktører.

Departementet har de seneste årene foretatt vesentlige endringer i tildelingsbrevet til PST, blant annet for å legge til rette for bedre og mer resultatorientert styring fra JD og rapportering fra PST. I tildelingsbrevet for 2023 ble PSTs mål endret til graderte mål som i større grad sier noe om brukereffekter. I tildelingsbrevet for 2024 ble styringsparameterne videreutviklet med samme formål. Det arbeides nå blant annet med å videreutvikle styringsparameterne ytterligere. Dette samsvarer med det Riksrevisjonen anbefaler.

Som ledd i oppfølgingen av den korte og spissede områdegjennomgangen av økonomistyringen og budsjettsituasjonen i PST i 2024, har JD blant annet omorganisert internt, for å sikre tettere dialog mellom budsjett- og styringsmiljøene, forbedre den interne dialogen med fagmiljøene i JD og bidra til en mer helhetlig styringsdialog med PST. JD har også, i samarbeid med PST, laget en budsjettanalyse som skal jevnlig oppdateres for å få en helhetlig oversikt over PSTs økonomiske situasjon fremover i tid.

Et viktig grep i PST for å følge opp områdegjennomgangen har vært å utarbeide en ny virksomhetsstrategi, som staker ut kursen for de neste årene. PST har dessuten styrket arbeidet med virksomhets- og økonomistyring. Dette arbeidet har departementet allerede sett resultater av, noe budsjettanalysen er ett eksempel på.

JD får dessuten stadig bedre og mer relevant styringsinformasjon fra PST, noe som i stor grad kan tilskrives tiltakene som er omtalt over. Dette arbeidet vil fortsette. Det er særlig behov for mer målbar informasjon om aktiviteter og resultater og godt underbygde kvalitative analyser av effekten av PSTs arbeid, som også Riksrevisjonen peker på.

JD har startet arbeidet med langsiktig planlegging for utviklingen av PST. Formålet er å styrke den langsiktige og strategiske styringen og videreutviklingen av PST, i lys av utfordringsbildet og endrede behov. Arbeidet sees i sammenheng med langtidsplaner for politiet, samt oppfølgingen av Nasjonal sikkerhetsstrategi og totalberedskapsmeldingen.

Videre har JD, i samarbeid med Forsvarsdepartementet, fulgt opp samarbeidet mellom PST og E-tjenesten over flere år. Dette ble ytterligere vektlagt etter terrorangrepet 25. juni 2022 og er fulgt opp i styringsdialogen med PST. Jeg merker meg at Riksrevisjonen på dette punktet særlig fremhever at samarbeidet mellom PST og E-tjenesten er vesentlig forbedret, selv om det gjenstår noen utfordringer.

Regelverksutvikling

Riksrevisjonen vurderer at PSTs effektivitet og evne til å oppfylle sitt mandat som etterretnings- og sikkerhetstjeneste begrenses av at regelverksutviklingen har gått sent.

---

¹ Beskyttelse av myndighetspersoner

Regjeringen vurderer kontinuerlig om det er behov for endringer i regelverket, slik at PST på best mulig måte kan oppfylle sitt mandat. Siden 2021 har Stortinget blant annet vedtatt følgende lovendringer:

- Endringer i ekomloven som pålegger ekomtilbyderne å lagre IP-adresser, slik at politiet og PST kan få tilgang til disse for å etterforske alvorlig kriminalitet (Prop. 167 L (2020-2021))
- Hjemmel for at PST kan behandle åpent tilgjengelig informasjon dersom det antas å være nødvendig for utarbeidelse av analyser og etterretningsvurderinger (Prop. 31 L (2022-2023))
- Kriminalisering av skadelig påvirkningsvirksomhet fra utenlandsk etterretning i Norge og hjemler for bruk av skjulte tvangsmidler for å avdekke dette (Prop. 42 L (2023-2024))

For å sørge for at lovverket er tilpasset den nye sikkerhetssituasjonen, arbeider regjeringen også med å utrede andre behov for endringer i straffeloven og politiloven, som PST har spilt inn overfor departementet. Departementet ser blant annet på hvilke utfordringer som gjør seg gjeldende med dagens bestemmelser om etterretningsvirksomhet mot statshemmeligheter og annen ulovlig etterretningsvirksomhet. I tillegg vurderes behov for endringer i PSTs hjemler for bruk av tvangsmiddel i forebyggende saker. Departementet følger også opp høringen av et forslag til endringer i straffeprosessloven som omhandler skjult kameraovervåking ved bruk av mobile kamera, slik som droner. Også andre regelverksendringer har betydning for PSTs samfunnsoppdrag, som Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets oppfølging av høringsforslag om utlevering av IP-data for å forebygge alvorlig kriminalitet, samt pågående arbeid om helsepersonellens rett og plikt til å dele informasjon med politiet og PST.

Jeg vil for øvrig påpeke at det er ulike grunner til at det kan ta tid fra et initiativ om lovendring kommer til en sak blir vedtatt i Stortinget. Forslag som gjelder utvidede lovhjemler innenfor PSTs ansvarsområde vil ofte gjelde inngripende virkemidler som reiser spørsmål opp mot Grunnloven og EMK, og som nødvendiggjør grundige utredninger og prosesser.

Jeg vil også bemerke at selv om ikke alle innspill om behov for lovendringer innenfor PSTs mandat har endt i raske lovforslag fra regjeringens side, så er ikke det ensbetydende med at innspillene ikke har blitt vurdert. I en helhetlig vektning av behovet for økt sikkerhet gjennom eksempelvis kriminalisering av handlinger og utvidet tilgang til tvangsmiddelbruk, opp mot friheter som blant annet personvern, er det en rekke faktorer som skal hensyntas. Endringene i trusselbildet er en medvirkende årsak til at vurderingene av behov for virkemiddel til PST kan se annerledes ut i dag enn da behovene først ble spilt inn.

Teknologiutvikling

Riksrevisjonen vurderer at utfordringer med IT-ressurser har redusert PSTs effektivitet og begrenset PSTs evne til å fylle sitt mandat. JD har de siste årene hatt strategisk dialog med PST om teknologiutviklingen og hva det betyr for tjenesten, både i form av trusler og muligheter. Det er foretatt vesentlige teknologiforbedringer i virksomheten de senere årene. Dette påpekes også i Riksrevisjonens rapport, selv om det fortsatt er utfordringer

som hemmer effektiviteten. Det er etter Riksrevisjonens undersøkelse dessuten gjennomført flere IT-tiltak som har ytterligere styrket virksomhetens evne til å løse sitt samfunnsoppdrag.

Samhandling mellom den sentrale enheten i PST og distriktsenhetene

Etter Riksrevisjonens vurdering har kapasiteten i PSTs distriktsenheter ikke være godt nok utnyttet.

PST er tilstede i hele landet. Det er en styrke. PSTs distriktsenheter er en integrert del av tjenesten og viktige for at PST skal kunne løse sitt samfunnsoppdrag. PST har i 2025 gjort flere tiltak for å forbedre samhandlingen mellom Den sentrale enheten (DSE) og distriktsenhetene. DSE har styrket styringsdialogen med distriktsenhetene for å kunne utnytte de totale ressursene mer effektivt. Et nasjonalt prioriteringssystem sikrer at de mest alvorlige sakene, uansett hvor i landet de er, blir prioritert med ressurser. Videre har PST igangsatt et arbeid for å få en enda mer effektiv utnyttelse av de nasjonale ressursene til innhenting av informasjon.

Videre oppfølging

Departementet vil nøye vurdere hvilke øvrige tiltak som bør igangsettes for å følge opp Riksrevisjonens konklusjoner og anbefalinger. De anbefalingene som berører PST vil bli fulgt opp i styringsdialogen med virksomheten.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur